

Onderwerp Aanbiedingsbrief Staat V 2016
Roelof de Boer
Steller

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	7319	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	6272090
Datum	19-04-2017	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Jaarlijks bieden wij u, als bijlage van de jaarrekening, een rapportage aan over de lopende projecten uit het meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer; de Staat V. Met de Staat V geven wij u inzicht in het financiële verloop, de belangrijkste ontwikkelingen en eventueel risico's binnen onze verkeersprojecten.

Binnen onze gemeente zijn er vele verkeersprojecten, waar we soms zelfstandig, maar vaak samen met onze partners, als Rijkswaterstaat, ProRail, Provincie Groningen en Regio Groningen Assen vorm en inhoud aan geven. We doen dus niet alles zelf en dat is ook logisch met een projectenportefeuille in onze stedelijke regio van ruim 1,3 miljard euro. Er is simpelweg meer man- en organisatiekracht nodig dan wijzelf kunnen leveren. Voor een groot aantal projecten geven we als gemeente dan ook de kaders en/of doelstellingen mee aan de uitvoerende organisaties en houden we met betrekking tot de voortgang vinger aan de pols.

In deze rapportage richten we ons op die projecten waar we als Gemeente Groningen de administratie van voeren. Dit betekent dat we bijvoorbeeld voor de projecten Zuidelijke Ringweg en Stationsgebied wel de kosten opnemen, die samenhangen met de planvorming, kaderstelling en begeleiding, maar niet de kosten van het project zelf. De informatie over de uitvoeringskosten van deze projecten wordt verzorgd door de afzonderlijke projectorganisaties en ontvangt u via andere trajecten dan de Staat V.

De Staat V is opgebouwd uit 6 delen en per deel(programma) noemen wij hierna in het kort de inhoud en de belangrijkste projecten. Voor een nadere toelichting op de projecten verwijzen wij u naar inhoud van de staat V.

1. Deelprogramma Fiets.

In dit deelprogramma worden projecten uitgevoerd om de fietsinfrastructuur en het gedrag van de fietsers te verbeteren. Zo draagt dit programma bij aan duurzaamheid, het vestigingsklimaat en de bereikbaarheid.

Van de projecten noemen we hier:

- Het beter benutten fietsparkeren

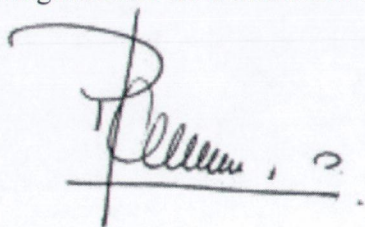
- Fietsprojecten uit de netwerkanalyse, namelijk de aanpak fietspad langs de Noordelijke Ringweg en het Fietspad Park Selwerd.
 - Verbeteren Fietspad Midscheeps
 - Verbeteren en doortrekken Slimme Routes naar het Hoofdstation
 - Fietsstraat Korreweg, gedeelte Nieuwe Ebbingestraat-J.C. Kapteynlaan.
- 2. Deelprogramma Openbaar Vervoer.**
In dit deelprogramma investeren we in de aantrekkelijkheid van het regionale en stedelijke openbaar vervoer en realiseren we een schaa sprong in kwaliteit door de verbetering op het spoor en van het HOV-bussysteem. Belangrijke projecten zijn:
- Toegankelijkheid van de bushaltes;
 - Diverse busmaatregelen uit de HOV-visie
 - Spoorzone Groningen
- 3. Deelprogramma Auto.**
Dit deelprogramma bevat projecten om grote knelpunten in het wegennet aan te pakken. Dit bevordert de stedelijke bereikbaarheid en het sociaal en economisch functioneren van de Stad en Regio. Belangrijke projecten zijn:
- De zuidelijke Ringweg
 - Het dynamisch verkeersmanagement.
 - Meerdere maatregelen langs de Noordelijke Ringweg
- 4. Deelprogramma Parkeren.**
Met voldoende en vindbare parkeervoorzieningen in de (binnen)stad en langs de rand (P+R) verschaffen we een noodzakelijke voorziening voor inwoners, bezoekers en gebruikers van onze Stad. Specifieke projecten zijn:
- Uitbreiding P+R Haren
 - Aanleg P+R Reitdiep
 - Kwaliteitsmaatregelen P+R
- 5. Verkeersveiligheid.**
De veiligheid in het verkeer is geborgd in het ontwerp van nieuwe situaties en door zoveel mogelijk de bestaande knelpunten aan te pakken binnen specifieke projecten. Aanvullend wordt de aandacht gericht op het verkeersgedrag via speciale educatieve en scholenprogramma's. Projecten zijn:
- Aanpak kruispunt Wilhelminakade-Prinsesseweg en
 - Gedragsbeïnvloeding en verkeerseducatie.
- 6. Projecten verantwoord op een andere plaats in de jaarrekening (Staat P of Materiele Vaste Activa) of volledig uitgevoerd en gefinancierd door derden worden staan niet in deze staat V. Belangrijke projecten welke onder Materiele Vaste Activa worden verantwoord zijn:**
- Sontwegtracé
 - Fiets- en Autoparkeren Forum
 - P+R Meerstad

In de Staat V van dit boekjaar (2016) presenteren we gelijk aan het vorige boekjaar de informatie op hoofdlijnen. Dat betekent dat we rapporteren over het totaal verstrekte krediet in plaats van een overzicht van dekkredieten én geven we bij de verschillende projecten zo beknopt mogelijk de inhoud en voortgang van het project weer. Er zijn immers meerdere documenten (begroting, jaarrekening, meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer én projectgebonden raadsvoorstellen) waarin deze informatie is opgenomen.

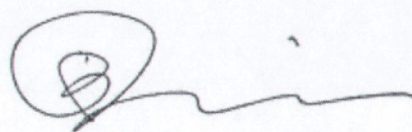
Tot slot sluiten we met de Staat V 2016 één op één aan met het meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2016-2019 (inclusief verdeling naar deelprogramma's). Aan dat meerjarenprogramma is boekjaar 2016 immers gerelateerd. Over het laatst vastgestelde meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer (2017-2020) zal de Staat V 2017 rapporteren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', with a circular flourish at the beginning.

de secretaris,
Peter Teesink

Gemeente Groningen

BIJLAGE

Staat V 2016

April 2017

Inhoudsopgave

1. <i>Deelprogramma Fiets</i>	3
Beter Benutten Fietsparkeren (Hoofdstation, P+R-terreinen en bushaltes).....	3
Fietsprojecten uit Netwerkanalyse.....	3
Verbeteren fietspad Midscheeps	3
Verbeteren en doortrekken Slimme Routes naar het Hoofdstation.....	4
Fietspad Helperzoom (onderdeel Fietsroute Plus Groningen-Haren).....	4
Fietsstraat Korreweg, gedeelte Nieuwe Ebbingestraat-J.C. Kapteynlaan	4
Plaatsen fietsklemmen in oude (studenten)wijken.....	4
2. <i>Deelprogramma Openbaar Vervoer</i>	5
OV-verbinding Leek-Roden (inclusief rotondes Hoogkerk en tunnel Eemsgolaan)	5
Toegankelijke bushaltes	5
Busmaatregelen uit HOV-visie (3 tranches)	6
Spoorzone Groningen (inclusief bustunnel).....	6
Doorontwikkeling Transferium Hoogkerk (inclusief bus op- en afrit Hoogkerk)	7
3. <i>Deelprogramma Auto</i>	8
Zuidelijke Ringweg (inclusief Helperzoomtunnel).....	8
Dynamisch Verkeersmanagement (2013-2020).....	8
Noordelijke Ringweg / Westelijke Ringweg (Reitdiepplein).....	9
Kleine Verkeersmaatregelen	9
Noordelijke Ringweg - Aansluiting Zonnelaan.....	9
4. <i>Deelprogramma Parkeren</i>	10
Uitbreiding P+R Haren	10
P+R Reitdiep	10
Kwaliteitsmaatregelen P+R.....	10
5. <i>Verkeersveiligheid</i>	11
Aanpak kruispunt Wilhelminakade-Prinsesseweg	11
Gedragsbeïnvloeding en verkeerseducatie	11
6. <i>Projecten verantwoord in Staat P (grondbedrijf) of volledig uitgevoerd en gefinancierd door derden</i>	12
<i>Staat P</i>	12
Projecten uitgevoerd en gefinancierd door derden.....	12

1. Deelprogramma Fiets

Beter Benutten Fietsparkeren (Hoofdstation, P+R-terreinen en bushaltes)

In het kader van het project 'Beter benutten fietsparkeren. Bushaltes en P+R terreinen' zijn de afgelopen twee jaar bij zowel de P+R-locaties (zoals) Hoogkerk, Kardingse en Haren als bij belangrijke bushaltes langs de Ketwich Verschuurlaan en Europaweg nette, ruime en moderne fietsparkeervoorzieningen geplaatst. Het gaat daarbij concreet om (overkapte) fietsenstallingen en (OV-)fietskluizen. Bij het hoofdstation zijn extra stallingsvoorzieningen aangelegd langs het Van Hallpad en door toevoeging van een extra verdieping aan de Fietsflat.

Gebleken is dat het project 128 duizend euro goedkoper is uitgevoerd dan vooraf verwacht (867 versus 995 duizend euro). Dit heeft ertoe geleid dat de subsidie 98 duizend euro lager is vastgesteld dan was opgenomen in de oorspronkelijke beschikking. In 2016 is 30 duizend euro gebruikt voor afrondende werkzaamheden. De nacalculatie zal in 2017 aan u worden aangeboden.

Fietsprojecten uit Netwerkanalyse

De fietsprojecten die naar voren zijn gekomen uit de Netwerkanalyse hebben tot doel de aansluiting van regionale fietsroutes op het stedelijke netwerk te verbeteren. In dit (eerste) pakket zijn 3 projecten benoemd waarvoor inmiddels kosten zijn gemaakt. In 2016 is besloten dat voor het fietspad langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd pas op de plaats wordt gemaakt, omdat we nog niet weten hoe het vervolg van het tracé, tussen station Groningen Noord en de Walfridusbrug, eruit komt te zien.

Daarmee resteert vooralsnog de investering van het Fietspad langs de Noordelijke Ringweg en het Fietspad Park Selwerd. Met de uitvoering hiervan is in 2015 gestart.

Het vastgestelde krediet voor het totaal pakket fietsmaatregelen netwerkanalyse is 3,84 miljoen euro. Tot en met eind 2016 is hiervan 1,12 miljoen euro uitgegeven. De voorbereidingskosten zijn relatief hoog uitgevallen in verband met het intensieve participatietraject met de buurt.

Verbeteren fietspad Midscheeps

Op 16 december 2015 heeft Provinciale Staten in een realisatiebesluit het uitgewerkte maatregelenpakket voor de Fietsroute Plus Groningen-Ten Boer vastgesteld. De start van de aanleg was 1 september 2016 en zal duren tot en met 2018. Deze nieuwe Fietsroute Plus voert via de Stadsweg van Groningen naar Ten Boer en wordt door middel van de aanleg van een nieuw fietspad rechtstreeks aangesloten op het fietspad Midscheeps door de wijk Lewenburg. Fietsers kunnen op deze manier de verkeerslichten langs de N360 en de Rijksweg vermijden (ontvlechting) waardoor tevens een nieuwe Slimme Route ontstaat. Vanuit Lewenburg hebben wij gedurende de planvorming rond de Fietsroute Plus Groningen-Ten Boer diverse verbeterpunten ontvangen die ervoor moeten zorgen dat het fietspad Midscheeps veiliger wordt. Het gaat om de fietsoversteek Lijzijde, bij het winkelcentrum Lewenburg, de fietsoversteek Midscheeps bij Loefzijde en verbeteringen in de Lichtboei bij Vaargeul. Het nu beschikbaar gestelde krediet is 300 duizend euro. Begin 2017 zal een aanvullend krediet van 70 duizend euro worden aangevraagd. Voor de planvorming en voorbereiding is in 2016 21 duizend euro uitgegeven. De uitvoering van de werkzaamheden is gepland voor september 2017.

Verbeteren en doortrekken Slimme Routes naar het Hoofdstation

In het kader van het landelijke programma Beter Benutten Vervolg heeft het Rijk 650.000 euro beschikbaar gesteld om de bestaande Slimme (fiets) Routes te verbeteren en deze door te trekken naar het Hoofdstation. Beoogde doelstelling van dit project is om te bewerkstelligen dat meer studenten voor de fiets zullen kiezen in plaats van voor de bus. Onderzoek van de RUG heeft namelijk uitgewezen dat een kwart van de studenten die nu met de bus van het Hoofdstation naar Zernike Campus reist, de fiets zou willen gebruiken wanneer duidelijker is welke fietsroute men kan gebruiken. Tweede doelstelling is om het fietsverkeer beter te spreiden en de oostelijke Slimme Route oost zo mogelijk te ontlasten. Het verstrekte krediet bedraagt eveneens 650.000 euro. Voor de planvorming en voorbereiding is in 2016 11.000 uitgegeven.

Fietspad Helperzoom (onderdeel Fietsroute Plus Groningen-Haren)

De aanleg van een in twee richtingen bereden fietspad langs de Helperzoom leidt tot een kwaliteitsverbetering voor fietsers. Het is zowel een verbetering van het fietscomfort als de verkeersveiligheid. Zeker als door de aanleg van de Helperzoomtunnel de verkeersintensiteiten op het zuidelijke gedeelte van de Helperzoom zullen toenemen. Fietsers krijgen op dit nieuwe fietspad zoveel mogelijk voorrang op het autoverkeer. Het nieuwe fietspad vormt een belangrijke schakel in de toekomstige Fietsroute Plus Groningen-Haren, die in de toekomst mogelijk wordt doorgetrokken richting Zuidlaren. De kosten voor aanleg van dit fietspad in Groningen bedragen 2 miljoen euro. Waarvoor het landelijke programma Beter Benutten Vervolg een bijdrage beschikbaar stelt van 1 miljoen euro. Het verstrekte krediet bedraagt 2 miljoen euro. Voor de planvorming en voorbereiding is in 2016 124.000 euro uitgegeven.

Fietsstraat Korreweg, gedeelte Nieuwe Ebbingestraat-J.C. Kapteynlaan

De herinrichting van de Korreweg tot fietsstraat zorgt voor een verbetering van het fietscomfort en de verkeersveiligheid voor fietsers op de Korreweg. Het autoverkeer is bij een fietsstraat als het ware te gast in de straat. Met de herinrichting van de Korreweg moeten we ook extra maatregelen nemen op de kruispunten. Zo gaan we op het kruispunt J.C. Kapteynlaan onderzoeken of hier bijvoorbeeld een fietsrotonde mogelijk is. Omdat de herinrichting van de Korreweg tot fietsstraat nauw samenhangt met de vervanging van de Gerrit Krolbrug en de toekomstige plannen voor het Oosterhamriktrace, beginnen we met het gedeelte van de Korreweg tussen de Nieuwe Ebbingestraat en de rotonde J.C. Kapteynlaan. Dit gedeelte van de Korreweg is namelijk geen onderdeel van de aanrijroute naar het UMCG, waardoor de functie van dit gedeelte van de weg heel anders is dan het noordelijke gedeelte van de Korreweg. De totale kosten voor het project bedragen 5,15 miljoen euro. Het beschikbaar gestelde krediet voor de uitgaven van 2016 en 2017 bedraagt 150.000 euro. Met de planvorming en voorbereiding zal begin 2017 worden begonnen. In 2016 zijn nog geen kosten gemaakt.

Plaatsen fietsklemmen in oude (studenten)wijken

Met veel studenten, een compacte stad (met de fiets ben je overal snel) en een goede fietsinfrastructuur staan er in de stad en daarmee ook in de oude (studenten)wijken veel fietsen. Om deze fietsen zo ordelijk mogelijk op straat te hebben staan, worden in deze wijken al enkele jaren fietsklemmen geplaatst (samenhang met meerjarenprogramma wonen en fietsstrategie). Het jaarlijks beschikbaar gestelde krediet van 50 duizend euro is in 2016 uitgegeven.

2. Deelprogramma Openbaar Vervoer

OV-verbinding Leek-Roden (inclusief rotondes Hoogkerk en tunnel Eemsgolaan)

Dit project vindt zijn oorsprong in de vastgestelde (geactualiseerde) netwerkanalyse en HOV-visie. De hoge verkeersintensiteit op de verbinding Leek-Roden, in combinatie met de slechte doorstroming van het verkeer, leveren voor het busverkeer in de ochtend- en avondspits minuten vertraging op. Daarnaast staat het kruispunt busbaan Peizerweg - Eemsgolaan als verkeersonveilig bekend. Deze knelpunten worden met dit project aangepakt door de realisatie van een ongelijkvloerse kruising/onderdoorgang bij de kruising Eemsgolaan en Peizerweg en later door een aantal ingrepen bij de rotondes Hoogkerk.

In 2015 is het project van start gegaan en gereedgemaakt voor aan de aanbesteding. In 2016 is de onderdoorgang voltooid. De totale investeringsomvang is geraamd op 20 miljoen euro. De gemeente is formeel opdrachtgever voor dit project, terwijl de provincie grotendeels financier is. De gemeente draag 180 duizend euro bij aan de realisatie van dit project. Voor het project is een krediet van gemeentelijke bijdrage (krediet) hierin bedraagt 4,95 miljoen euro verstrekt. Tot en met eind 2016 is er 3,47 miljoen euro aan kosten gemaakt.

Toegankelijke bushaltes

Ter verbetering van de toegankelijkheid werken we aan de aanpassing van de bushaltes in de stad. De doelstelling is om 420 van de in totaal 650 bushaltes toegankelijk te maken. Dat doen we in zelfstandige projecten, maar ook als onderdeel van grotere projecten (zoals de HOV-visie).

De totale investeringsomvang van dit project is geraamd op 4,06 miljoen euro en wordt gedekt uit:

1. 3,06 miljoen euro die betrekking heeft op zelfstandige projecten;
2. 1 miljoen euro voor haltes die in de HOV-visie zijn opgenomen en daarmee onderdeel uitmaken van de 14,705 miljoen euro krediet voor dat project (zie volgende project: busmaatregelen uit HOV-visie / 3 tranches)

Tot en met 2016 zijn 409 haltes toegankelijk gemaakt. De aanpak van de nog niet aangepaste haltes is onderdeel van grotere projecten (zoals de HOV-visie) of reconstructiewerkzaamheden en vindt in 2017 plaats. Van de provincie is uitstel gekregen tot 31-12-2017. Aan het toegankelijk maken van bushaltes is tot en met eind 2016 in totaal 2,76 miljoen euro uitgegeven.

Busmaatregelen uit HOV-visie (3 tranches)

De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitwerking en uitvoering van ambitieniveau 1 & 2 'bus' uit de HOV (Hoogwaardig Openbaar Vervoer)- visie die tezamen met de Netwerkanalyse Groningen-Assen door uw raad in oktober 2013 is vastgesteld. De voortgang van het project is inmiddels dusdanig gevorderd dat duidelijk is dat er sprake is van vrijval van financiële middelen.

Uw raad heeft om deze reden op 30 november 2016 het maatregelenpakket geüpdatet waarbij het krediet tot 14.705.000 naar beneden is bijgesteld. Een deel van de vrijval (2,35 miljoen) heeft u ter beschikking gesteld voor de verplaatsing van het busstation bij het Hoofdstation.

In de HOV-visie is een aantal HOV-lijnen beschreven. Inmiddels zijn we drie jaar verder en is duidelijk geworden dat de invoering van Q-link een succes is geworden. Het gebruik van de Q-link lijnen is in 2014 en 2015 25-30% toegenomen. Q-link bedient ook de P+R parkeerplaatsen, zeker P+R Hoogkerk en P+R Haren groeien gestaag. In de dienstregeling 2017 is de verbinding vanuit Appingedam/Ten Boer naar UMCG, binnenstad opgewaarderd tot Q-link 6, de lichtpaarse HOV-lijn. Het gaat hierbij om de roze/lila buslijn Groningen – Appingedam/Delfzijl. Om de bus efficiënter te laten rijden is een kleine aanpassing aan het kruispunt Damsterdiep/Europaweg nodig. Daarnaast blijkt dat de oranje HOV-lijn (Hoofdstation-Zernike) vertraging oploopt op de Pleiadenlaan/Zonnelaan. Met quick wins kan de vertraging worden verminderd. De voorgaande maatregelen kunnen ook gefinancierd worden uit de vrijval HOV-maatregelen.

In 2016 zijn onder meer de busbaan Kolendrift in gebruik genomen en is de Oostersingel voltooid. Ook is de eindhalte Beijum west nu geschikt voor alle halterende bussen. Voor het knooppunt UMCG Noord heeft uw raad op 8 juni 2016 het definitief ontwerp vastgesteld.

Voor de maatregelen uit de drie tranches (en samenhang met project toegankelijke bushaltes: 1 miljoen) is een krediet verstrekt van 14,705 miljoen euro. Tot en met eind 2016 is er 7,10 miljoen euro uitgegeven.

Spoorzone Groningen (inclusief bustunnel)

In het project Groningen Spoorzone werken we samen met de provincie Groningen (trekker), ProRail, NS en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Onze rol is breed, maar primair zijn wij verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling ten zuiden van de sporen, de herinrichting van het voorplein en de fietstunnel (en stallingen). De provincie is risicodragend verantwoordelijk voor de spoorse ingrepen (transfer, spoorconfiguratie en opstelrein).

In 2015 zijn de plannen van de afgelopen jaren in samenhang technisch, functioneel en ruimtelijk beoordeeld en getoetst op financiële haalbaarheid. Geconcludeerd kan worden dat de beoogde omvangrijke en ambitieuze ingrepen in het kader van Groningen Spoorzone waar kunnen worden gemaakt.

In juni 2016 is de PostNL locatie aan de Achterweg aangekocht en toegevoegd aan de scope van het project. Dit geeft het project de mogelijkheid om de busonderdoorgang te optimaliseren en aan de zuidzijde een volwaardige voorkant mogelijk te maken. In samenhang met de verplaatsing van het opstelrein en de aanleg van de bustunnel onder de sporen ontstaan er in het gebied zo kansen voor de ontwikkeling van de zuidkant van het Station, waarbij de voetgangerstunnel (met vrije interwijkpassage over de hele breedte) en de fietstunnel de barrièrewerking van het spoor opheffen.

Daarbij komt dat met de beoogde ondergrondse fietsenstalling van 5000 plaatsen een groot deel van de vraag naar fietsparkeerplekken op het hoofdstation wordt bediend.

Vanaf 2016 zijn de grondwerkzaamheden gestart met het projectdeel zuid-oost, opstel terrein Rouaanstraat tot en met station Europapark.

De totale investering in het gebied wordt nu geraamd op zo'n 280 miljoen euro en heeft naast de spoorse ingrepen betrekking op de bustunnel (20 miljoen euro) en de geraamde investeringsomvang voor de fietstunnel en de fietsenstalling van respectievelijk 11,3 en 8,25 miljoen euro.

Het huidig verstrekte krediet, grotendeels ingezet voor planvoorbereiding en –begeleiding, bedraagt 5,89 miljoen euro. Tot en met eind 2016 is er 4,35 miljoen euro uitgegeven.

Doorontwikkeling Transferium Hoogkerk (inclusief bus op- en afrit Hoogkerk)

In 2015 zijn de projecten doorontwikkeling transferium Hoogkerk (ook i.r.t. parkeergelegenheid Hotel v/d Valk) en de bus op- en afrit Hoogkerk in samenhang bekeken en is er een RSP-subsidie (van 5.157.000 euro) voor dit project (in feite 2 deelprojecten) toegekend. Ook is afgesproken dat het deelproject bus op- en afrit Hoogkerk wordt aangelegd binnen het project ARZ.

De totale kosten, inclusief de eerste fase van Transferium Hoogkerk, zijn geraamd op 19,677 miljoen euro (was: 15,188 miljoen euro) en worden gedekt uit diverse bronnen (eigen middelen, RSP- en Beter Benutten-subsidie). Het deel rondom de bus- op en afrit (RSP) wordt lumpsum aan ARZ gegeven als taakstellend budget. In de voorlopige planning wordt rekening gehouden met een oplevering in de 2^e helft van 2017. Dit loopt ongeveer parallel met de start van de ARZ. Tot en met 2016 is 12,726 miljoen uitgegeven.

3. Deelprogramma Auto

Zuidelijke Ringweg (inclusief Helperzoomtunnel)

In 2016 is de aannemerscombinatie "Herepoort" geselecteerd als uitvoerende partij voor de ombouw van de ringweg. Het ontwerp wordt nu verder uitgewerkt en de voorbereidingen voor de uitvoering zijn in volle gang.

Medio 2017 start de ombouw van de zuidelijke ringweg. Volgens de planning is de zuidelijke ringweg in het voorjaar van 2021 klaar. Het totale traject is ongeveer 12 kilometer. Combinatie Herepoort onderscheidt hierin vier deelgebieden: West, Julianaplein, Zuiderplantsoen en Oost. Het zwaartepunt van de werkzaamheden ligt in 2018 en 2019. Dan zijn er in alle deelgebieden werkzaamheden gaande. De werkzaamheden worden goed op elkaar afgestemd, zodat het verkeer niet vastloopt.

In de zomer van 2015 zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart, zoals het verleggen van kabels en leidingen. Met projectpartners van Aanpak Ring Zuid is afgesproken dat de gemeente Groningen als eigenaar van de riolering bijdraagt aan de kosten van vernieuwing-verlegging.

De bijdrage wordt bepaald conform de wet Nadeelcompensatieregeling Kabels en Leidingen (NKL1999) en bedraagt op basis van huidige ramingen 1,5 tot 2 miljoen euro. Bij de nacalculatie 2016 (raadsvoorstel 6004148) is een bedrag van 632 duizend euro voor dit doel gereserveerd. De verwachting is dat overige dekking binnen de begroting voor het onderdeel riolering kan worden gevonden.

In de loop van 2018 verwachten wij op dit punt helderheid, zowel voor zover het de exacte kosten (op basis van een nacalculatie) als ook de dekking betreft.

Het totale projectbudget van het project Zuidelijke Ringweg is 693 miljoen euro en valt onder beheer van het Rijk. Voor de interne plankosten (vooral personele inzet rondom kaderstellende en monitorende rol) heeft u een krediet beschikbaar gesteld van 3 miljoen euro, waarvan intussen 2,8 miljoen euro is uitgegeven.

Dynamisch Verkeersmanagement (2013-2020)

Onder aansturing van Groningen Bereikbaar werken we samen met onze partners aan de uitbreiding van systemen voor dynamische verkeers- en parkeerbegeleiding om daarmee automobilisten goed en vlot naar hun juiste bestemming te verwijzen. Dit onder de noemer "Live Traffic Groningen" .

De realisatie van de technische maatregelen is in 2016 afgerond en beschikbaar. U kunt hierbij denken aan het plaatsen van dynamische (informatie)borden en camera's langs de weg. De komende jaren (tot 2020) zullen in het teken staan van het optimaal inregelen, (verkeerskundig) beheer en onderhoud van deze systemen. Voor het overige verschuift de aandacht nu naar de inzet tijdens werkzaamheden, incidenten en evenementen

De totale investeringsomvang gedurende de looptijd van dit project is 13,9 miljoen euro, waarvan het aandeel van de Gemeente Groningen 2,92 miljoen euro (vanuit de middelen voor de Netwerkanalyse) bedraagt. Op dit moment is aan Groningen Bereikbaar 2,0 miljoen euro betaald.

Noordelijke Ringweg / Westelijke Ringweg (Reitdiepplein)

Al in 2006, tijdens de eerste fase van de werkzaamheden aan het knooppunt Noordelijke en Westelijke Ringweg, is het kruispunt Reitdiep (Prof. Uilkensweg) ongelijkvloers gemaakt. Daarmee was het project echter niet klaar. Het was immers de bedoeling dat de verkeerslichten op het kruispunt Hoogeweg op een later moment zouden worden weggehaald (2^e fase). Dit plan is bijgesteld naar aanleiding van overleg met de omgeving; de verkeerslichten verdwijnen niet.

Wel is het project in 2015 richting afronding gekomen. Zo is van september tot eind december 2015 gewerkt aan uitbreiding van capaciteit op het knooppunt Reitdiepplein.

Het project Reconstructie Reitdiepplein afronding 2de fase bestaat uit:

3. Het vloeiender maken afslag Noordelijke Ringweg-Westelijke Ringweg,
4. het verwijderen van de VRI's,
5. het instandhouden van de oprij-mogelijkheid naar de Westelijke Ringweg vanaf de Hoogeweg,
6. het verdubbelen van de uitvoeger en lus; vanuit het oosten richting zuid. Ook vanuit het zuiden van de WRW richting NRW gaat de provincie het wegvak verdubbelen.

De laatste afronding en het aanplanten van groen vindt begin 2017 plaats.

In de uitvoering en afronding is de provincie Groningen leidend. De verwachting is dat het project binnen budget blijft. Als er middelen overblijven worden enkele aanvullende wensen van de gemeente uitgevoerd. Het verstrekte krediet voor ons aandeel bedraagt (inclusief eigen plankosten) 1,96 miljoen euro. Tot en met eind 2016 is in totaal 1,75 miljoen euro uitgegeven. De (slot)factuur van alle kosten en de nacalculatie zullen in 2017 plaatsvinden.

Kleine Verkeersmaatregelen

Met het werkbudget "kleine verkeersmaatregelen" kunnen we direct inspelen op acute problemen rondom verkeers(veiligheids)situaties. De afgelopen jaren hebben we geconstateerd dat snelle actie rondom relatief kleine ingrepen (met soms grote impact) gewaardeerd wordt. Het totaal verstrekte krediet over de afgelopen jaren bedraagt 985 duizend euro. Tot en met eind 2016 is hiervan 808 duizend euro uitgegeven. Vanuit Intensieveringsmiddelen gaat nu jaarlijks 200 duizend euro naar gebiedsgericht werken.

Noordelijke Ringweg - Aansluiting Zonnelaan

Met dit project willen we de verkeersdoorstroming en –veiligheid verbeteren van de kruising van de op- en afritten van de Noordelijke Ringweg met de Zonnelaan/Zernikelaan. In 2015/2016 bevond dit project zich nog in de onderzoeksfase. Deze fase is nog niet afgerond, omdat er samenhang is met de ontwikkelingen op het Zernikecomplex (o.a. parkeergarage) én omdat sommige oplossingen het krediet van 500 duizend euro overschrijden. Binnen de Netwerkanalyse is er al 1 miljoen euro extra voor deze investering gereserveerd. Tot en met eind 2016 is er 24 duizend euro aan plan- en onderzoekskosten uitgegeven.

4. Deelprogramma Parkeren

Uitbreiding P+R Haren

Sinds de opening (in 2008) van de, nu eerste fase van, P+R Haren bleken de bijna 400 parkeerplekken op werkdagen al snel volledig bezet en zagen we ook in het weekend dat veel mensen gebruik maken van deze P+R. Uitbreiding was dan ook noodzakelijk. Sinds maart 2015 kwamen er al 250 extra plaatsen beschikbaar en sinds de zomer zijn dat er ruim 500. In totaal zijn er nu grofweg 900 plekken beschikbaar. Daarnaast zijn er afgelopen jaar op deze P+R de volgende zaken gerealiseerd:

- Fietsvoorzieningen (rekken, kluizen én ov-fiets) / zie ook Beter Benutten Fiets
- Ledverlichting met sensor
- Fietspad aan zuidzijde
- Nieuwe beplanting

Naast bovenstaande inhoudelijke punten lijkt het project P+R Haren ook financieel op een succes af te stevenen. De bij de start van het project verwachte investeringsomvang van 4,786 miljoen euro (krediet bedraagt 4,896 miljoen euro, maar is inclusief 110 duizend euro voor fietsvoorzieningen) lijkt niet nodig te zijn. Tot en met eind 2016 is 3,901 miljoen euro uitgegeven. Alhoewel er nog enkele afrondende zaken plaats moeten vinden en ook de slotfactuur nog moet worden verwerkt zal er een bedrag (vooral RSP-subsidie die terugvloeit naar provincie) overblijven.

P+R Reitdiep

Op de aanrijdroute vanuit Grijpskerk/Zuidhorn/Zernike naar Groningen is de P+R Reitdiep gerealiseerd ten noorden van de Friesestraatweg (N355). De capaciteit van dit nieuwe terrein is een kleine 300 parkeerplaatsen. De ontsluiting voor de auto komt uit op de Professor Uilkensweg, waar ook de haltevoorziening voor het busvervoer is gerealiseerd.

De kosten voor dit project worden nagenoeg geheel gedekt uit RSP. Door de provincie is hiervoor een beschikking afgegeven van 4,166 miljoen euro. Hiermee zijn de civieltechnische maatregelen volledig gedekt. Voor de duurzaamheidsmaatregelen is een subsidiebeschikking ontvangen van 200.000 euro. De P+R Reitdiep is inmiddels nagenoeg gereed, de duurzaamheidsmaatregelen worden in de loop van 2017 uitgevoerd. Alle parkeerplaatsen zijn vóór 1-4-2017 gereed voor gebruik.

In maart 2016 is door u een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld. Hiermee komt het totaal krediet op 4,366 miljoen euro. De uitvoering is gestart. Tot eind 2016 is 1,9 miljoen euro uitgegeven.

De zonnepanelen zullen naar verwachting in het eerste kwartaal van 2018 gerealiseerd worden.

Kwaliteitsmaatregelen P+R

In dit project verbeteren we de kwaliteit van de voorzieningen en uitstraling van vier bestaande P+R-locaties rond de stad. De P+R-reiziger en zijn wensen staan daarbij centraal. Voor elke bestaande locatie (Haren/A28, Hoogkerk, Euroborg/P3 en Kardinge) is in 2015/2016 onderzocht welke maatregelen nodig zijn om de veiligheid, snelheid, gemak, comfort en beleving te vergroten. De maatregelen worden in 2017 gerealiseerd.

De financiële ruimte in het RSP voor dit project is 1,77 miljoen euro. Dit is tevens het beschikbare krediet. In het aanbestedingsproces zal een eventueel aanbestedingsvoordeel aangewend worden voor aanvullende maatregelen/investeringen waarvan de prioriteit is vastgesteld in overleg met de

provincie. In het voorjaar van 2017 zal de aanbesteding plaatsvinden. Tot nu toe is aan de planvorming en voorbereiding 140 duizend euro uitgegeven.

De fietsvoorzieningen op Hoogkerk die gefinancierd worden door Groningen Bereikbaar zijn in 2016 gerealiseerd voor 55.000 euro. Aanvullend daarop zullen in 2017 op Kardinge, Haren, Meerstad en Reitdiep ook fietsvoorzieningen worden gerealiseerd. Groningen Bereikbaar heeft hier 175.000 euro voor beschikbaar gesteld.

5. Verkeersveiligheid

Aanpak kruispunt Wilhelminakade-Prinsesseweg

In de Notitie "Verkeersveiligheid in Groningen" is vastgelegd om dit kruispunt aan te pakken. In 2016 zijn de mogelijke varianten onderzocht en daarover wordt begin 2017 een besluit genomen.

Het beschikbaar gestelde krediet is 400 duizend euro en hiervan is in 2016 21 duizend euro besteed aan de voorbereiding.

Gedragbeïnvloeding en verkeerseducatie

Vanaf 2015 is wederom structureel geld uit getrokken voor verkeersveiligheid. We onderscheiden daarbij een infrastructurele en een gedragscomponent.

Met beïnvloeding van verkeersgedrag, vooral van fietsers, lijkt veel te bereiken. We bereiden daarom maatregelen en experimenten voor die via een gedragsaanpassing leiden tot veiligere situaties. Hiervoor hebben we jaarlijks 150 duizend euro beschikbaar. Ook hebben we afgelopen jaar verkeerseducatie aangeboden met de nadruk op het bereiken van schoolgaande kinderen (55 duizend euro).

6. Projecten verantwoord in Staat P (grondbedrijf) of volledig uitgevoerd en gefinancierd door derden

Staat P

Tot 2016 werden in de staat P (verantwoording grondexploitaties) de projecten Sontwegtracé (onderdeel Eemskanaalzone) en Fiets- en autoparkeren Forum (onderdeel Forum / Grote Markt) en de P+R Meerstad (onderdeel grondexploitatie Eemskanaal Zone (EKZ) verantwoord. Met ingang van de jaarrekening 2016 worden deze projecten verantwoord onder de Materiele Vaste Activa, investeringen in de openbare ruimte en in overzicht 4 van de jaarrekening; Investerings.

Projecten uitgevoerd en gefinancierd door derden

In deze staat V zijn de projecten N360 (investeringsomvang 8,3 miljoen euro) en Extra Sneltrain Groningen Leeuwarden (investeringsomvang 133 miljoen euro) niet opgenomen. Uiteraard raken deze projecten onze stad (doorkruist grondgebied) en denken we graag mee over goede en optimale oplossingen. Voor deze financiële verantwoording spelen deze beide projecten echter geen rol omdat ze worden uitgevoerd en gefinancierd door derden.